

Handläggare:
Monika Lind
08 508 18 122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2016-08-25

Delrapport från Äldreboendeutredningen

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av delrapport från Äldreboendeutredningen.

Lena Rabe
tillförordnad stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
avdelningschef

Sammanfattning

Den Äldreboendeutredning som kommunfullmäktige tidigare har tillsatt har nu presenterat en första delrapport med förslag till tydliga definitioner av de boendeformer staden ska erbjuda äldre. Förvaltningen välkomnar förslagen, som bland annat innebär att målgruppen för insatsen servicehus avgränsas tydligare. Förslaget innebär också att dagens senior- och trygghetsboenden ersätts av trygghetsboenden med aktivitetscenter, som ska drivas i stadsdelsnämndens regi. Förvaltningen förutsätter att nämnderna får täckning för de utgifter det för med sig, om och när den nya boendeformen införs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen egen regi – äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri i samråd med avdelningen beställare – äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ och familj inklusive socialpsykiatri.

Stadsdelsnämndens pensionärsråd tar del av förvaltningens tjänsteutlåtande vid sitt sammanträde den 15 augusti.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2015 för Stockholms stad att utreda hur behovet av bostäder för äldre ska tillgodoses i staden. Utredningen har genomförts i projektform med en biträdande stadsdirektör som styrgruppens ordförande. Äldreboendeutredningen har under våren presenterat en delrapport.

Kommunstyrelsen har remitterat delrapporten till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 1 september.

Remissen i sammanfattning

Uppdraget

Utredningens effektmål har varit att ”föreslå hur staden ska tillgodose behovet av anpassat boende för äldre inom Stockholms stad samt tydliggöra funktionen för olika former av bostäder för äldre i syfte att höja trygghet och skapa gemenskap”.

Delrapporten omfattar en nulägesbeskrivning, behovsutvecklingen och en analys med konkreta förslag på hur behovet av bostäder för äldre ska tillgodoses i staden.

Tre boendeformer föreslås

Ett av utredningens huvudförslag är att staden ska erbjuda tre tydligt definierade boendeformer för äldre; trygghetsboende med aktivitetscenter, servicehus och vård- och omsorgsboende.

Trygghetsboende med aktivitetscenter är en helt ny form som föreslås ersätta dagens trygghets- och seniorboenden. Åldersgränsen för att få flytta in föreslås bli 75 år, med möjlighet att ställa sig i kö från 70 års ålder. Lägenheterna ska förmedlas av

stadens bostadsförmedling. Kötid och medicinsk eller social förtur ska vara kriterier för att erbjudas en lägenhet.

I likhet med dagens trygghetsboenden och seniorboenden ska den nya boendeformen inte vara biståndsbedömd. Skillnaden mot dagens trygghetsboenden är att servicenivån blir högre genom aktivitetscentret, som förslås drivas i stadsdelsnämndens regi.

Utredningen föreslår en inriktning där stadens senior- och trygghetsboenden, i dagsläget ungefär 1 500 lägenheter, i första hand ska omvandlas till trygghetsboende med aktivitetscenter. En ny utredning föreslås för att utreda i vilken omfattning andra fastigheter också kan omvandlas.

När det gäller servicehusen föreslår utredningen att målgruppen förtydligas. En del av de som i dag bor på servicehus har inget eller litet omvårdnadsbehov. Utredningen föreslår att servicehus enbart beviljas till äldre med omvårdnadsbehov, men där behovet inte är så stort att det motiverar vård- och omsorgsboende.

För vård- och omsorgsboende föreslås inga förändringar i förhållande till nuvarande riktlinjer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar att utredningen ser boende för äldre ur ett helhetsperspektiv. Det innebär att stor vikt läggs vid tillgänglighet i det ordinarie bostadsbeståndet och stadens möjlighet att erbjuda bostadsanpassning. En stor del av äldre med omvårdnadsbehov väljer att så länge som möjligt bo kvar i ordinärt boende.

I dag beviljas servicehus ofta för personer som inte har den typ av omvårdnadsbehov som boendeformen ursprungligen var avsedd för. Det innebär svårighet att upprätthålla kvalitet i verksamheten, samtidigt som det inte är kostnadseffektivt.

Det är därför positivt att utredningen föreslår ett förtydligande av de boendeformer staden erbjuder äldre. Servicehusen bör, som utredningen föreslår, beviljas äldre med ett omvårdnadsbehov som inte kan tillgodoses av hemtjänst.

I stadens servicehus bor också personer i olika åldrar som beviljats insatsen av andra skäl, till exempel missbruksproblem

eller psykisk ohälsa. Förvaltningen vill påpeka att alternativ för de grupperna måste utvecklas, om servicehusen renodlas enligt utredningens förslag.

Förvaltningen ser den nya mellanboendeformen trygghetsboende med aktivitetscenter som ett bra alternativ för äldre med behov av trygghet och gemenskap. Det kan leda till att färre ansöker om insatsen servicehus. Samtidigt är det viktigt att påpeka att nämnden, genom beställarenheten, inte kommer att få möjlighet att styra insatsen till äldre med särskilt stora behov, eftersom det är bostadsförmedlingen som ska förmedla lägenheterna.

Enligt utredningsförslaget ska i första hand stadens befintliga trygghets- och seniorboenden omvandlas till trygghetsboenden med aktivitetscenter. I Farsta stadsdelsområde finns i dag ingen av dessa boendeformer. Däremot ska Edö servicehus successivt avvecklas, till förmån för den nya mellanboendeformen.

I utredningen beräknas kostnaden för ett aktivitetscenter uppgå till cirka 3 miljoner kronor. Det framgår inte om det är beräknat som en initial kostnad eller en årlig kostnad för drift. Förvaltningen förutsätter att nämnden får kostnadstäckning för de utgifter det nya aktivitetscentret för med sig om och när boendeformen införs.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Delrapport från Äldreboendeutredningen